

การดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูหลาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้เขียน นางสาวนภาพร คีกรเสื่อ

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลครอบครัวและชุมชน)

ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูหลาน และทดสอบอำนาจในการทำนายการดูแลตนเองด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย การดูแลตนเองด้านโภชนาการ ด้านการขับถ่าย ด้านการทำกิจกรรมและการออกกำลังกาย ด้านการพักผ่อน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการมีเวลาเป็นส่วนตัว ด้านการดูแลสุขภาพจิตส่วนบุคคล และด้านการจัดการกับความเครียด รวมถึงปัจจัยพื้นฐานด้านภาวะสุขภาพและประสบการณ์ในการเลี้ยงดูหลานต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูหลาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ดูแลหลักในการเลี้ยงดูหลานในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 195 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินการดูแลตนเอง และแบบประเมินคุณภาพชีวิตนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยสหสัมพันธ์พหุแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง การดูแลตนเองด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการมีเวลาเป็นส่วนตัว และการดูแลตนเองด้านการดูแลสุขภาพจิตส่วนบุคคล สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูหลานได้ร้อยละ 48 ($R^2_{adj}=.48$, $p<.01$) ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมในครอบครัวและชุมชน ได้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนบ้าน มีเวลาเป็นส่วนตัวในแต่ละวัน รวมถึงการรักษาความสะอาดร่างกายทั่วไป การดูแลสุขภาพทั่วไปทั้งในภาวะสุขภาพดีและเจ็บป่วย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุกลุ่มดังกล่าวต่อไป